

Hókuszpókusz és illemgépezet

FEUILLETON - LXI. évfolyam, 50. szám, 2017. december 15.

1. 1952 karácsonyán egy távoli rokontól Dickens *Dombey és fia* című regényét kaptam ajándékba, pontosabban nem azt, csak a regény 1945 előtti, „ifjúság számára átdolgozott” kiadását. A feszületrágók típusába tartozó idős, ezüsthajú hölgy azt remélte, hogy ez ellensúlyozni fogja a kárhuzatosnak ítélt (általa *Timur és bandájaként* emlegetett) regényt, melynek valójában *Timur és csapata* volt a címe, s engem ezzel sikerül a különb erkölcs útjára téríteni. Számítása nem vált be, mert a *Dombey és fia* ellen tizenkét évem minden önérzete felhorgadt, tudniillik annak hajdani átdolgozója minket, kiskorú olvasókat gyakorlatilag idiotáknak tekintett, s úgy alakította át a regényt, hogy csak szipogtatásra és könnyzacskók működtetésére legyen alkalmas. Később, már felnőttként, némi elégtétellel töltött el, hogy azt a változatot nemcsak én tartottam ilyennek. Mikor a kötet nálunk újdonság volt, olvasásához épp azzal próbáltak kedvet csinálni, ami engem annak idején elriasztott: a *Literatura* folyóirat szemlélője szerint ez a regény „különösen ifjúsági célokra alkalmas”, s főként olyanok figyelmébe ajánlható, akik „szeretnek együtt könnyezni Dickensszel”, ők nyilván „sok örömet fognak lelteni a nagy író e legmeghatóbb regényében”.